

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوه پنجاه و سوم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ *

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ لَا سِوَا عَلَى
بَقِيَّةِ اللَّهِ رُوحِي وَأَرْوَاحُ الْعَالَمِينَ لِتُرَابٍ مَقْدَمِهِ الْفِدَاءُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگفتار

این جزوه باموضوع بندی مسئله «تزکیه نفس» از آیات قرآن تنظیم شده و هر آیه ای که مربوط به موضوعی از این علم است بعد از همان آیه ترجمه شده و سپس برداشتی از آیات در فصل جداگانه ای ارائه داده شده است. و بخاطر آنکه مباحثمان فعلاً در مسائل تزکیه نفس است قبل از مسائل اعتقادی آیاتی که مربوط به مراحل تزکیه نفس است در این جزوه آورده شده است.

ضمناً نباید گمان کرد، آنچه را که در اینجا می نویسیم تفسیر آیات قرآن بوده و یا حتی توضیح قرآن است. بلکه فقط یک نوع راهنمایی است که برای تدبّر بیشتری در قرآن و توجّه دوستان به سخنان حضرت حقّ جلّ و علایادآوری شده است.

تا ان شاء الله سالکین إلى الله با تأمل زیادتری موفّق به قرائت قرآن گردند. و ضمناً آیاتی که در این جزوه قرائت می شود جابجا شده و تنظیم موضوعی گردیده است.

یعنی اگر شما بخواهید آیانی که مربوط به تزکیه نفس است را پشت سر هم قرائت کنید به ترتیب قرآن مجید در این جزوه آورده شده است و بعدها سایر آیات که مربوط به عقاید و فروع احکام است در جزوات جداگانه ای آورده خواهد شد ان شاء الله.

به امید موفقیت و السلام

سید حسن ابطحی

اعوذُ بِاللّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

آیات ۳۵ - ۳۲ از سوره مبارکه حج

ذَلِكَ وَ مَنْ يُعْظَمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ ﴿٣٢﴾ لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ

إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿٣٣﴾ وَ لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا

لِيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَإِلَهُكُمْ إِلَهُ وَاحِدٌ فَلَهُ

أَسْلِمُوا وَ بَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ ﴿٣٤﴾ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَ الصَّابِرِينَ

عَلَىٰ مَا أَصَابَهُمْ وَ الْمُقِيمِي الصَّلَاةِ وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣٥﴾

ترجمه آیات ۳۵ - ۳۲

(مناسک حج) آن است و کسی که شعائر الهی را بزرگ بشمارد، پس قطعاً این عمل از تقوای دلها است. (۳۲)

در آن برای شما منافع تا زمان معینی است. سپس پایان احرام خانه قدیمی کعبه است. (۳۳)
و از برای هر امتی منسکی قرار داده‌ایم، برای اینکه اسم خدا را بر آنچه از چهارپایان روزیشان کرده یاد کنند. پس خدای شما خدای واحدی است، پس در مقابل او تسلیم باشید و به تسلیم‌شدگان متواضع بشارت بده. (۳۴)

مخبتین آن‌هایی هستند که وقتی یاد خدا می‌شود، دل‌هایشان می‌ترسد و بر آنچه به آن‌ها می‌رسد، صبر می‌کنند و برپادارندگان نمازند و از آنچه به آن‌ها روزی داده‌ایم، انفاق می‌کنند. (۳۵)

برداشت از آیات ۳۵ - ۳۲ (شعائر الهی)

سالک الی الله باید شعائر الهی را اهمیّت بدهد که این علامت تقوای قلب او است.

سالک الی الله باید در مقابل خدای تعالی متواضع باشد و زمانی که خدای تعالی را کسی نزد او یاد می کند دلش بترسد و بر مصائب صبور باشد و نماز را تنها بخواندش اکتفا نکند بلکه آن را به پا دارد و برای رشد بیشتر روحی اش از آن چه دارد انفاق کند.

آیات ۳۹ - ۳۸ از سوره مبارکه حج

إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ ﴿٣٨﴾ أَذِنَ

لِلَّذِينَ يُفَاتِلُونَ بَأَنَّهُمْ ظَلَمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ ﴿٣٩﴾

ترجمه آیات ۳۹ - ۳۸

قطعاً خدا از کسانی که ایمان آورده اند، دفاع می کند. حتماً خدا هیچ خیانتکار ناشکری را دوست ندارد. (۳۸)

برای کسانی که جنگ بر آنها تحمیل شده، اذن داده شده (که بجنگند)، زیرا قطعاً به آنها ظلم شده و قطعاً خدا بر یاری آنها قادر است. (۳۹)

برداشت از آیات ۳۹ - ۳۸ (ایمان)

سالک الی الله باید بداند که اگر ایمان به خدا و روز قیامت داشته باشد و خیانتکار و ناشکر نباشد خدا در هر صورت از او دفاع می کند و او را از مشکلات حفظ می فرماید.

آیات ۴۱ - ۴۰ از سوره مبارکه حج

الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ وَلَوْ لَا دَفْعُ

اللَّهِ النَّاسَ بَعْضُهم بَبَعْضٍ هَدَمْتُ صَوَامِعُ وَبِيعُ وَصَلَوَاتُ وَ مَسَاجِدُ

يُذَكِّرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ

عَزِيزٌ ﴿٤٠﴾ الَّذِينَ إِنَّ مَكَانَهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَ

أَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿٤١﴾

ترجمه آیات ۴۱-۴۰

آن کسانی که از شهر و دیارشان به ناحق اخراج شده‌اند، (علتش) چیزی جز آن نبود که می‌گفتند: پروردگار ما خدا است و اگر خدا بعضی از مردم را بوسیله بعض دیگر دفع نمی‌کرد، صومعه‌ها و دیرها و معابد یهودیان و مسجدهائی که در آن اسم خدا بسیار برده می‌شود، خراب می‌شد و خدا حتماً کسی که او را یاری کند، یاری خواهد کرد. خدا توانای عزیزی است. (۴۰)

آن‌ها کسانی هستند که اگر امکاناتی در روی زمین به آن‌ها بدهیم، نماز را بر پای می‌دارند و زکات را می‌دهند و امر به معروف و نهی از منکر می‌کنند و عاقبت کارها به دست خدا است. (۴۱)

برداشت از آیات ۴۱-۴۰ (کمک پروردگار)

سالک الی الله اگر مورد طرد مردم واقع شود و مردم او را اذیت کنند خدای قوی عزیز او را یاری می‌کند و به او در روی زمین امکاناتی می‌دهد که بتواند نماز را بر پا دارد و زکات بدهد و امر به معروف و نهی از منکر کند زیرا همه کارها در دست خدا است.

آیات ۴۸-۴۵ از سوره مبارکه حج

فَكَأَيُّنَ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَ هِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا وَ بِرٍ

مُعْطَلَةٍ وَ قَصْرِ مَشِيدٍ ﴿٤٥﴾ أَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ

يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَ لَكِنْ تَعْمَى

الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ ﴿٤٦﴾ وَ يَسْتَغْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَ لَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ

وَعْدَهُ وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ﴿٤٧﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ

أَمَلَتْ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ لِمَ أَخَذْنَاهَا وَإِلَى الْمَصِيرِ ﴿٤٨﴾

ترجمه آیات ۴۸-۴۵

پس چه بسیار قریه‌هایی را که هلاکشان کردیم در حالی که آن‌ها ستمگر بودند، به طوری که سقف فرود آمد و دیوارها بر آن ریخت و چه بسیار چاهی که معطل مانده و چه قصرهای محکمی که بی صاحب مانده است. (۴۵)

آیا آن‌ها در زمین سیر نمی‌کنند تا برای آن‌ها دل‌هایی باشد که با آن تعقل کنند یا گوشه‌ایی باشد که با آن حقیقت را بشنوند؟ پس چشمهای آن‌ها نابینا نمی‌شود ولی دل‌هایی که در سینه‌ها است، کور می‌گردد. (۴۶) و تو را در عذاب وادار به عجله می‌کنند و خدا هرگز وعده خود را تخلف نخواهد کرد و قطعاً روزی که نزد پروردگار تو هست، مانند هزار سال به حساب شما خواهد بود. (۴۷) و چه بسیار از قریه‌هایی که به آن‌ها مهلت دادم و حال آنکه ستمگر بودند، سپس آن‌ها را گرفتیم. و بازگشت تنها به سوی من خواهد بود. (۴۸)

برداشت از آیات ۴۸-۴۵ (سیر و سفر)

سالک الی الله با چشمی باز و گوش شنوا و دلی آگاه باید در روی زمین مسافرت کند و ببیند که چگونه خدای تعالی مردم ظالم قدرتمند را هلاک فرموده و چگونه قصرهای مستحکم و چاههای پر آب را معطل و بی صاحب گذاشته است ولی بعضی از مردم چشمهایشان به ظاهر بینا است ولی دل‌هایشان فهم و درک بینایی ندارد و آن قدر بدبخت‌اند که برای عذاب عجله می‌کنند و خدای تعالی به آن‌ها مهلت داده ولی بالاخره برگشت همه به سوی خدا است.

آیات ۵۱-۴۹ از سوره مبارکه حج

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٤٩﴾ فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا

الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٥٠﴾ وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ

ترجمه آیات ۵۱-۴۹

بگو: ای مردم، جز این نیست که من برای شما ترساننده آشکاری هستم. (۴۹)
پس کسانی که ایمان بیاورند و اعمال شایسته کنند، برای آن‌ها آمرزش و رزق خوبی خواهد بود. (۵۰)
و کسانی که سعی می‌کنند در آیات ما که آن‌ها را ناتوان کند، این‌ها اصحاب جهنمند. (۵۱)

برداشت از آیات ۵۱-۴۹ (آیات الهی)

سالک الی الله اگر ایمان به خدا و روز قیامت داشته باشد و عمل شایسته مقام انسانیت را دقیقاً انجام دهد
خدای تعالی او را می‌بخشد و روزی خوبی به او خواهد داد و بالعکس کسانی که فکر می‌کنند آیات الهی
نمی‌توانند مردم را هدایت کنند و آن‌ها را ضعیف تصور می‌کنند، جهنمی هستند.

آیه ۵۲ از سوره مبارکه حج

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَمَتَّى أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي
أُمْنِيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ

حَكِيمٌ ﴿٥٢﴾

ترجمه آیه ۵۲

و ما قبل از تو رسول و نبی را نفرستادیم، مگر آنکه وقتی که آرزوئی می‌کرد، شیطان در آرزوهای او
القائاتی می‌نمود. ولی خدا القائات شیطان را از بین می‌برد، سپس خدا آیات خود را محکم می‌فرماید و خدا
دانای حکیمی است. (۵۲)

برداشت از آیه ۵۲ (طمع شیطان)

سالک الی الله باید بداند که شیطان به قدری طماع است که اگر خدای تعالی از انبیاء و اولیائش دفاع
نمی‌کرد و وسوسه‌های او را به آن‌ها نمی‌فهماند شیطان در آرزوهای انبیاء و سوسه می‌نمود و آن‌ها را در
موفقیت‌شان تضعیف می‌کرد.

آیات ۵۴ - ۵۳ از سوره مبارکه حج

لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ وَ

إِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ

رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَىٰ

صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٤﴾

ترجمه آیات ۵۴ - ۵۳

به خاطر اینکه آنچه را که شیطان القاء کرده، امتحانی برای کسانی که در دل‌هایشان مرض است و قلبشان را قساوت گرفته قرار دهد و قطعاً ستمگران در دشمنی شدید و جدائی دوری خواهند بود. (۵۳)

و برای اینکه دانشمندان بدانند که قطعاً آن حقی است از جانب پروردگارت که باید به آن ایمان بیاورند و در مقابل آن دل‌هایشان تسلیم و خاضع شود و حتماً خدا هدایت‌کننده کسانی که ایمان آورده‌اند، به راه راست می‌باشد. (۵۴)

برداشت از آیات ۵۴ - ۵۳ (امراض روحی)

سالک الی الله باید از امراض روحی و قساوت قلب که شیطان ممکن است به او القاء کند بپرهیزد و الا به شقاوت عجیبی مبتلا می‌شود.

سالک الی الله باید علم به حقایق اشیاء را از جانب پروردگار دریافت کند و ایمان به آن داشته باشد و دلش در مقابل پروردگارش خاضع باشد تا خدای تعالی او را در راه راست حفظ کند.

آیات ۵۹ - ۵۸ از سوره مبارکه حج

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا

حَسَنًا وَ إِنَّ اللَّهَ هُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٥٨﴾ لِيَدْخِلَهُمْ مُدْخَلَ رِزْقِهِ وَيَرْضَوْهُ وَإِنَّ

اللَّهُ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿٥٩﴾

ترجمه آیات ۵۸-۵۹

و کسانی که در راه خدا هجرت کرده‌اند، سپس کشته شوند یا بمیرند، خدای تعالی رزق نیکویی برای آن‌ها روزی خواهد فرمود و قطعاً خدا، آن خدا بهترین روزی‌دهندگان است. (۵۸)
قطعاً خدا آن‌ها را در جایی داخل می‌کند که از آن خشنود گردند و قطعاً خدا دانای بردباری است. (۵۹)

برداشت از آیات ۵۸-۵۹ (جهاد و هجرت)

سالک الی الله باید در راه خدا تا آخرین نفس جهاد کند و هجرت نماید تا خدای تعالی در آخرت رزق نیکویی به او بدهد و او را در جایی که خشنودی خدای تعالی در آن است واردش نماید.

آیات ۷۸-۷۷ از سوره مبارکه حج

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَ اسْجُدُوا وَ اعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَ افْعَلُوا الْخَيْرَ

لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٧٧﴾ وَ جَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَ مَا جَعَلَ

عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ

وَ فِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيداً عَلَيْكُمْ وَ تَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ

فَأَقِمْوَا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَ

نِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٧٨﴾

ترجمه آیات ۷۸ - ۷۷

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، رکوع کنید و سجده کنید و پروردگارتان را عبادت کنید و کارهای خیر انجام دهید، شاید شما رستگار شوید. (۷۷)

و در راه خدا آن چنانکه حقّ جهاد است، جهاد کنید. او شما را انتخاب کرده و برای شما در دین هیچ تنگنایی قرار نداده است. این دین پدرتان ابراهیم است. او شما را از قبل و الآن مسلمان نامیده تا پیامبر بر شما گواه باشد و شما بر مردم گواه باشید. پس نماز را بر پا دارید و زکات را بدهید و بوسیله (معرفت) خدا، خود را (از بدیها) ننگه دارید. آن خدا مولای شما است. پس چه مولای خوبی و چه یار خوبی است. (۷۸)

برداشت از آیات ۷۸ - ۷۷ (بندگی خدا)

سالک الی الله باید ایمانش را تقویت کند رکوع و سجود را برای خدا انجام بدهد و بالاخره بنده خدا باشد و کارهای خوب انجام بدهد که در این صورت امید است به رستگاری کامل برسد.

سالک الی الله باید مرحله جهاد با نفس را جدی بگیرد تا جزو افراد ممتاز که از زمان حضرت ابراهیم علیه السلام بوده‌اند نامش در زمره مسلمانان واقعی نوشته شود و اقامه نماز کند و زکات بدهد و به وسیله معرفت خدای تعالی و شناخت حقیقت گناه خود را به مقام عصمت برساند زیرا خدای تعالی در این صورت خوب فرمانده‌ای است و بسیار خوب یاری کننده است.